

Konservatiivne erakond ja tänane Eesti

IRL-i missioon

IRL võib enda ja oma eelkäijate tehtule uhkusega tagasi vaadata. Me saame ilma igasuguse valehäbita öelda, et viimase enam kui paarikümne aasta jooksul oleme just meie sõnastanud eesti rahva põhimõttelised valikud ja aidanud pöördelistel aegadel õigel rajal püsida. Isegi kui tuua välja vaid kõige olulisemad verstepostid, on eesti rahva kestmise võtmeotsuste nimekiri aukartustäratav.

1988. aastal asutatud ERSP sõnastas laulva revolutsiooni ajal meie suurima rahvusliku huvi: rahvas ei jää püsima ilma riikliku iseseisvusega. Eesti taastas oma iseseisvuse.

1992. aastal, taas vabas riigis vabadel valimistel osalenud inimestele pakkusime võimalust lüüa plats puhtaks. Inimesed mõistsid seda sõnumit: eesti rahva huvides on rebida end lahti okupatsioonija taagast ja ehitada üles tänapäevane riik. Eesti suutis keerata end väga kiiresti käsumajanduslikust sunniriigist vaba turumajandusega demokraatlikuks riigiks.

1999. aastal võimule tulles seadis Mart Laari teine valitsus eesmärgiks lõimida Eesti pöördumatult Läänega. Eesti on Euroopa Liidus ja NATO-s ning meie majanduslik ja sõjaline julgeolek sellega strateegilisel tasemel hoitud nii hästi, kui see on pöördelistel aegadel võimalik.

2003. aasta valimistel pakkusime Juhan Partsi vedamisel inimestele võimalust näidata, et poliitikud ei tohi sulguda enesega rahuolevasse klannistumisse, vaid väikeriigi arengu eelduseks on inimeste võimalikult lai kaasatus. Tollal oli tõsiseks probleemiks nõrk õiguskord, ringkäendus ning rahva võõrandumine. Suutsime Euroopa Liiduga liitumise järel läbida sellise arengu, et täna kõrvutatakse Eestit kõikvõimalikes hinnangutes vanade Euroopa riikidega, mitte endise idabloki riikidega.

Lähiminevik on kõigil veel värskest meeles. Tasakaalus riigieelarve on olnud meile kõigile alati tähtis ja minevikus nii Isamaaliidu kui Res Publica ning olevikus IRL-i ministrid on blokeeritud teiste poliitiliste jõudude soove elada meie laste arvel ning uputada riik võlgadesse. Tänu sellele ja ainult tänu sellele suutis Eesti vältida paljude teiste riikide kurba saatust hiljutises majanduskriisis ja praeguses finantskriisis.

Me peame suutma olla oma pärandi väärilised ning määratleda eesti rahva ja Eesti riigi järgmised suured väljakutsed. Elu on näidanud, et kui seda ei tee meie, ei tee seda keegi.

IRL on eestipõhise maailmavaatega erakond

Me oleme konservatiivne erakond. See seab IRL-i unikaalsesse positsiooni. Meie konkurentide viljeldavad liberalism ja sotsiaaldemokraatia on universaalsed õpetused. Neid võib rakendada ükskõik kus ja ükskõik millal ning see, kas tegemist on suure või väikse, noore või vananeva, sõprade seas või altkulmu põrnitseja kõrval elava rahvaga, ei puutu asjasse.

Konservatism on aga määratletud nii ajas kui ruumis. See on ainus ideoloogia, mis seab oma keskmesse mingi konkreetse rahva tuleviku, tema vaimse ja ainelise arengu. Konservatiivse poliitika jaoks on poliitika ideeline kese rahvas oma põhivalikutega just siin ja praegu.

Konservatism on olemuselt rahvuslike huvide poliitika

Rahvuslike huvide poliitika on seega kõige selgepiirilisem viis, kuidas võtta mõne sõnaga kokku meie erakonna maailmavaade ja missioon.

Konkreetsete ühiskonnarühmade kitsad ja lühiajalised huvid peavad olema allutatud suurtele rahvuslikele huvidele. Tänapäeva poliitika peab olema üles ehitatud eesti rahva homset vaimset ja ainelist heaolu silmas pidades.

IRL-i missioon on seega eesti rahva rahvuslike huvide esindava poliitika sõnastamine ja elluviimine. Ükskõik, kui keerulised on ajad erakonna sees, ei ole meil mingit õigust oma ajaloolist pärandit maha mängida. Eesti vajab erakonda, kes saab ja julgeb olla kogu ühiskonna elulisi huvisid ja eesmärges sõnastavaks ideoloogiliseks majakaks. Selle erakonna esimees peab keskenduma ühise tuleviku kujundamisele, mitte minevikutülidele.

Eesti rahvusliku kestlikkuse sambad

Eesti rahva püsijäämist ja arengut ei ole võimalik tagada mõne üksiku meetmega. Meil tuleb oma rahvuslike huvisid mõtestada viisil, mis aitab praktilist poliitikategemist eri valdkondades tasakaalustada. Praegu vajavad kõige rohkem tähelepanu kolm valdkonda.

Esiteks, Eesti rahvuslik julgeolek

Eestile on vaja erakonda, mis välistab igasuguse kompromisside tegemise meie rahvusliku julgeoleku arvel. IRL on ainus erakond Eestis, kes suudab seda rolli kanda. Just tänu meile on tänapäeva riigikaitse kulud kaks protsenti kogu rahvatulust. Nii ujume teadlikult vastuvoolu võrreldes enamuse Euroopa riikidega ning vastandume selgelt sotsiaaldemokraatlikule hetkeheaolu lubamisele tulevikus katastroofiga riskides.

Klassikaline sõjaline rünnak Eesti vastu ei ole lähiajal tõenäoline, kuid maailm on viimastel aastatel väga kiiresti muutunud. Me peame Eesti julgeolekut mõtestama info ja ressursijulgeoleku kontekstis. Praegu on meile kõige ohtlikum finantsjulgeoleku defitsiit Euroopa Liidus. Eesti on eluliselt huvitatud meie julgeolekut kindlustavate ühenduste võimekusest muutuvate rahvusvaheliste oludega kaasas käia ning oma positsioone säilitada.

Teiseks, positiivne muutumisvõime

Me oleme väike rahvas ja peame mõistma, et sisemine suletus ja seisak toovad kaasa mandumise ja hääbumise. IRL on usaldanud eesti rahva võimet eristada olulist ebaolulisest ja mõista valusate otsuste tagamaid. Tänu sellele on inimesed usaldanud ka meid ning suhtuvad seda valulikumalt, kui peaksime teinekord libastuma.

Peateljest oleme aga alati kinni pidanud – areng nõuab muutusi, on nende eestvedajaks olemine rahvuslike huvide erakonna jaoks ainumõeldav.

Eesti tugevus on läbi aja olnud avatus uutele ideedele, võime muutuda ning raskete otsuste tegemise kiirus. Konservatiivne maailmavaade näeb vabaduse ja võimaluste tasakaalustajana vastutust homse ees ning seetõttu ei tohi IRL poliitikas tolereerida käegalöömist, sabassõrkimist ega oma naba imetlemist.

Maailm on viimaste aastatega palju muutunud ning ei maksa arvata, et Eesti jääb globaalsete jõujoonte nihkumisest puutumata. Näen Eestit kaasaegse ja kiirelt areneva riigina, kes on valmis muutuva maailma väljakutse vastu võtma.

Ka praegu on IRL elutähtsate arengute mootoriks: kõrgharidusreform, avaliku teenistuse reform ja riigi pidamise reform on hädavajalikud

Konservatiivset poliitikat võibki määratleda kui tervet mõistust õigete väärtuste sõnastamisel pluss meelegindlust nende rakendamisel. Näiteks võib tuua haldusreformi, mille edasilükkamine läheb Eesti tulevikule kalliks maksma.

Kolmandaks, inimeste elukvaliteet

Praegustel ärevatel aegadel on inimeste suurim ootus Eesti perede toimetulek ja majanduslik kindlustunne. Usk hakkamasaamisesse ja elu paremaks muutumisse on hädavajalik. Siis julgetakse tuua ilmale lapsi, nautida kultuuri ja tunda uhkust eestlaseks olemise üle.

Kõik algab initsiatiivist ja ettevõtlikkusest. Haridustee lõpuks peaksid noortel- ellu astuvatel inimestel olema korralikud teadmised ja praktilised oskused, lisaks tuleks ellu kaasa saada algatusvõime ja lai silmaring.

Vaid töö loob uue väärtuse, kasvatab jõukust ja annab kindlustunde. Me peame välja tulema olukorrast, kus avalikud arutelud Eesti tööelu üle on taandunud kemplemiseks ametiühingutega alampalga ja garantiide üle. Tööinimeste huvid on hoopis laiemad, puudutades töökeskkonda, investeringuid, kvaliteeti, täiendõpet, eneseteostust jpm.

Uue väärtuse loomisel on võtmeroll kanda ettevõtjatel. Ma soovin, et ettevõtluskliima oleks soodus ja see ei puuduta ainult maksukeskkonda. Eesti turg on väike ning meie huvi on julgustada Eesti ettevõtteid kasvama välisurgudel. Just siin on riigi tugi vajalik, sest ambitsioonist üksi ei piisa-ka ettevõtjail on vaja paremaid teadmisi, sidemeid ja kasvõi Põhjamaadega võrreldavat ligipääsu kapitalile. Filiaalistumine ei ole meie ainumõeldav tulevikutee, jõukuse kasvatamiseks kaugvaates on hädavajalik Eestist juhitud rahvusvaheliste suurettevõtete teke. IRL näeb Eestit omanike riigina ja seisab hea selle eest, et võimalikult paljudel oleks võimalus ja tahe ettevõtluses kaasa lüüa.

Inimestel tuleb aidata aktiivselt tööturul püsida. Loomulikult mööname ka meie, et tegijal juhtub mõndagi ja inimestel on väga erinevaid põhjusi, miks nad tööturult ajutiselt eemalduvad. Meie kohus on neile tuge pakkuda ja aidata tööellu naasta. Asjakohased ümberõppekavad, erivajadusi arvestavate töökohtade loomise programmid ja ka tugi neil rasketel aegadel on meie maailmavaate iseenesestmõistetav osa.

Kultuurielu edendamine on rahvusliku eneseteadvuse alus. Erinevate kultuuriliikide paljus ja silmapaistvate tulemusteni jõudmine neist paljudes annab meile rahvusliku uhkustunde. Ilmselt on meil kõigil silme ees edukad sportlased ja samavõrd tunneme uhkust oma heliloojate, orkestrite ja kooride, muusikute ja kunstnike edu üle.

Neid samme astudes jõuamegi selle tulevikuseisundini, millest unistab IRL: ühiskonnani, mis koosneb peamiselt tasuvat tööd tegevast keskklassist, kellel jagub aega ja huvi oma järeltulijate kasvatamiseks ning rikkaliku kultuurielu elamiseks. Need inimesed on uhked oma maa ja ajaloo üle, suhtlevat avatult ja julgelt kogu maailmaga ning panustavad Eesti riigi arengusse.

Kokkuvõtvalt: rahvuslik julgeolek, positiivne muutumisvõime ja elukvaliteet on eeldused ülimalt rahvusliku missiooni täitmiseks – eesti rahva kestlikkuse tagamiseks.

Rahva kestlikkus

Parasjagu käib rahvaloendus ning mõne kuu pärast saame teada, kui palju meid tegelikult on ja kui palju on olnud minejaid ning kui palju tulijaid. Väikese rahvana ei ole meil õigust kasutamata jätta ühtki arukat abinõu, mis teenib meie rahva arvulise kasvatamise sihti. Siin on oluline tervislikkuse areng et kasvatada meie eluiga, sotsiaalpoliitikat, mis soodustavad täiendavate laste sündi perre ja elukvaliteet selleks, et eestlane jääks või naaseks Eestisse, kus ta saab oma tööga pere elatada ja kodu omada.

Hoitud ja tegelikkuses kohandatavad konservatiivsed väärtused on enese rahvusena mõtestamise ja kõigi suurte rahvuslike ülesannetega toimetulemise eelduseks. Vabadus, isamaa-armastus, ettevõtlikkus, ligimesearmastus, kohusetunne, töökus, perekond ja kodu on tähtsad mõisted, mille inimesed annavad oma lastele edasi. Nende kaitsmine ja soodustamine on meie ühine hool ja vastutus, mille kandmist ei võta keegi teine enda peale.

Meie kestlikkust rahvana määrab ka see, kuidas mõtestame Eesti rahvuslust. Ükskõik kui palju me seda ka ei tahaks, aga tänapäeva maailmas ei ole rahvuslust võimalik defineerida endassesulgumise ja suletuse kaudu. See on suletud ühiskondade tee, mida demokraatlikus ühiskonnas ei ole võimalik edukalt rakendada. IRL ei tohi suunata eesti rahvast hääbumise teele.

Rahvas on nagu mets ja meie oleme puud selles metsas. Puud kaovad, aga mets jääb, kui ta on hooldatud. Moodne rahvusriik peab suutma integreerida loovust ja osalema julgelt riikidevahelises koostöös. On igati loomulik ja meie arengu huvides, et eestlased teostavad ennast ka laias maailmas ja andekad inimesed tulevad Eestisse.

IRL-i ridadesse ja toetajatena on oodatud kõigi Eesti rahvuste esindajad, kes on uhked oma rahvuse üle, usuvad Eesti tulevikku ja peavad Eestit koduks.

Sama loomulik on see, et nagu metsas ei lähe kasvama siinsesse kliimasse sobimatu liik, ei pruugi Eesti sobida elukohaks igähele. Puud peavad leppima selle sooja ja päikesega mis meil on ning uued tulijad tunnustama eesti rahva vääramatut õigust oma riigis oma keelt ja oma kultuuri hoida, kaitsta ning arendada.

IRL peab olema Eesti peatee määratleja

Me suudame oma missiooni tõhusalt täita vaid siis, kui oleme Eesti poliitikas tegijad ja otsustajad. Järelikult peame suutma hoida ja suurendada valijate usaldust, selleks aga peab erakonna juhtimine olema missiooni-, mitte kildkonnapõhine.

Usaldusväärne on erakond, mille tegevuse aluseks on õigusselgus, läbipaistvus, ennustatavus ja vastutus. See on erakond, mis teenib missiooni, mitte iseennast. Sellises erakonnas ei saa ennast ülendada, alandades kedagi teist. IRL peab olema erakond, kuhu inimesed tulevad sellepärast, et IRL-i on vaja Eestile, mitte sellepärast, et IRL-i oleks vaja neile endale.

Meie positsiooni tugevdamine eeldab erakonnas tõsist dialoogi, kus oma huvid jäetakse kõrvale, IRL-i omad võetakse jutuks ning eesti rahva omad seatakse esikohale. Olen selleks valmis ja kutsun ka kõiki teisi panustama. Luban olla esimees, kes on erakonnakaaslastele kättesaadav. Ma ei kavatse arvamuste mitmekesisust ahendada, vaid julgustan kõiki panustama meie missiooni tõhusamasse elluviimisesse.

Selles vaimus pean vajalikuks IRL-i uue programmi koostamist ning soovin, et erakonnas oleks paika pandud toimivad kaasamisreeglid. Erakonna sisene infovahetus peab olema võrreldes tänasega tõhusamalt ja kaasaegsemalt korraldatud.

Väga tähtis on erakonna siseses kultuuris vastastikune lugupidamine ja sõnapidamine kõikidel erakonna poliitilistel tasanditel.

Kuid erakond peab oma siseelus arvestama, et praktilises poliitikas on meie kõige tähtsam aare valijad. Möödunud valimistel toetas meid iga viies valija. Soovides olla erakond, kes määrab Eesti poliitika pealiini, on meil vaja suuremat toetust. See ei tähenda aga mingil juhul, et IRL peaks püüdma igapähele meeldida.

Eelpool olen välja toonud, milliseid väärtusi peaks kandma IRL ja toetama meie valijad. Neile väärtustele on ühiskonnas olemas ka vastased ning neid me enda valijateks ei oota. Meie poliitika ei saa kõnetada inimesi, kes näiteks:

- peavad teisejärguliseks eestimeelsust ja rahvuslikku julgeolekut;
- arvavad, et traditsiooniline perekond ei ole tänapäeva ühiskonnas oluline väärtus;
- kujutavad ühiskonda kõikide sõjana kõikide vastu, selmet väärtustada sidusust ja õiglust;
- ülikoolis õppides väärtustavad sotsiaaltoetusi rohkem kui head tänapäevast haridust.

Kes siis on meie valijad?

- Rahvuse selgroo ja meie valijate põhihulga moodustavad inimesed, kes elatuvad oma töö viljadest. Nad mõistavad, et tööga loodavast väärtusest tekkib heaolu.
- Meie valijate hulgas on tulevikule mõtlevad pereinimesed, kel on kodu ja lapsed. Need inimesed soovivad, et nende lapsed saaksid kasvada turvalises riigis, kus elujärg läheb üha paremaks.

- Meie valijate hulgas on eakad, kes väärtustavad järjepidevust ja meie rahva püsimist, ning noored, kes soovivad paremat haridust.
- Meie valijate hulgas on kindlasti haritlased, kes ei soovi Eesti kapseldumist hangunud mõtetega ühiskonnaks.
- Meie valijate hulgas on ettevõtjad, kes väärtustavad õigusselgust ja -kindlust ning teavad, et riigi ülesanne on luua ettevõtjatele head tingimused, mitte karistada ettevõtlikkust kõrgemate maksude ja koormistega.

IRL-i oluline ülesanne on olla rahvuslikku keskklassi edendav erakond. Keskerakond on üritanud anda sellele konservatiivsele mõistele väärtustunud sisu ja viinud ellu poliitikat, millel pole mingit pistmist rahva kestmise ega keskklassi huvide esindamisega.

IRL-i esimeheks saades luban, et võtan selle mõiste neilt tagasi ning üheskoos anname sellele jälle väärrika sisu. Eesti ühiskonna tuumaks on keskklassi perekond, kes tunneb, et omalt poolt panustades saab ta rohkem osa riigi kasvamisest ja ühise elu edenemisest. Ta usub, et kui ta peabki millestki oma eraelus loobuma, läheb see asja ette ning teenib üldist hüvangut.

Kui kaob keskklassi usk, et riigi edenemine toob kaasa üldise hüvangu, siis mureneb rahvuslik sidusus. Just keskklassi parlamendidemokraatia tagab ühiskonna arukad valikud vabadel valimistel.

Meie esimene proovikivi on kohalikud valimised

Eesti poliitika järgmiseks teetähiseks on kohaliku omavalitsuse volikogude valimised 2013. aastal sügisel. Ettevalmistus nendeks valimisteks algab 29. jaanuarist 2012. Valimiste ajaks peame suutma olla ühtne rahvuslikest huvidest lähtuv konservatiivne jõud, mis on mõtlevale keskklassile kindel esimene valik. Minu jaoks on lähtekohad järgnevad:

- IRL läheb kohalikele valimistele oma nimekirjadega kõigis valdades ja linnades;
- erakonnal on veenev kohalike valimiste programm ja motiveeritud linna- ja vallavanemate kandidaadid;
- Tallinnas moodustakse keskerakonnavaba linnavalitsus;
- IRL on suuteline võtma väljakutse ja taotlema valimisvõitu paljudes suuremates linnades, sealhulgas Tartus, Viljandis ja Pärnus.

IRL kannab täna Eesti riigi juhtimise vastutust

Erakonnale esimeest valides on oluline lisaks üldistele väärtustele ja eesmärkidele teada, millised on tema arusaamad igapäevapoliitikast. Minu nägemuses peaks IRL kinni pidama järgmistest põhimõtetest:

1. IRL jätkab selles valitsuses ja jääb usaldusväärseks partneriks. Meie valijate ning Eesti ühiskonna huvides on, et see valitsus tegutseks vähemalt järgmiste korraliste valimisteni 2015. aastal.
2. IRL välistab jätkuvalt valitsuskoostöö Edgar Savisaare juhitava Keskerakonnaga.

3. IRL ei tagane Eesti arengu jaoks vajalike reformide nõudmisest ja tööst nende nimel.
4. Meie valitsusdelegatsiooni positsioon peab lähtuma konservatiivse rahapoliitika ja majanduspoliitika põhimõtetest.
5. IRL on euroopameelne ja väärtustab Eesti ärksat rolli Euroopa Liidus.
6. IRL peab jätkama tööd valimistel antud lubaduste täitmiseks. Meil on valijatega sõlmitud leping, kus nemad täitsid meid valimistel toetades oma osa lepingust.
7. Majanduskeskkonna areng on praeguse valitsuse poliitika võtmeküsimus ja tegelik tagatis Eesti perede heaolu kasvuks.
8. Nii nagu on missioonipõhine tegevus nõue erakonna toimimiseks, peab see olema lähtekoht ka meie valitsusdelegatsiooni ja fraktsiooni poliitikale.
9. IRL oli ja jääb avatud erakonnaks. Ma ootan meiega liituma kõiki heas mõttes Eesti elu eestvedajaid, kes jagavad meie maailmavaadet. Eestis on peale kasvanud uus ning maailma näinud liidrite põlvkond, kelle nõu ja oskused tuleb tuua poliitika kui üldise hüve teenistusse. IRL on teie erakond.

Hea erakonnakaaslane!

Loodan, et elad meie erakonna tulevikule kaasa ja langetad üldkogu valiku, mida usud olevat Eestile parima. Me kõik peame meeles pidama, et ei tegutse mitte enda, oma sõprade või mõne kildkonna, vaid eesti rahva püsimise ja heaolu nimel.

Olen olnud nii Isamaa kui Res Publica asutajaliige. See annab mulle kindluse öelda, et tean, milleks oleme võimelised. Me suudame palju enam, kui julgeme teinekord iseendalegi tunnistada.

Seepärast olengi valmis IRL-i esimehe ametisse kandideerima. Meie vastutus ajaloo ees on olla teinekord iseendast üle, et eesti rahvas võiks suureks saada. Hea meelega arutan Sinuga, kuidas meie erakonda ja Eestit paremaks teha. Siinsetele seisukohtadele saad tagasisidet anda urmas.reinsalu@riigikogu.ee.

Urmas Reinsalu